

Shoftim 8: The End

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

8:22-28 The Third Decline: Idolatry (continued)

1. Radak to Shoftim 8:24

מדינים הם ישמעאלים, כי בני קטורה הם וקטורה היא הגר. וכן במכירת יוסף "וימכרו את יוסף לישמעאלים" ואחר כך אמר "והמדינים מכרו אותו אל מצרים."

Midianites are Ishmaelites, for they are sons of Keturah, and Keturah is Hagar. So, too, with the sale of Joseph it says, "And they sold Joseph to the Ishmaelites"... "And the Midianites sold him to Egypt."

2. Malbim to Shoftim 8:24

אחרי ספר שלא רדף אחרי השררה, ספר שהיה שונא בצע, כי מן הדין מגיע אליו חצי השלל והוא לא לקח רק דבר מועט ורק דרך מתנה:
After it told that he did not pursue power, it told that he hated profit. He had a right to claim half the spoils, but he took only a small thing, and only as a gift.

3. Rashi to Shoftim 8:27

לזכרון על תשועה גדולה לראות כמה היה חילם כבד שבנזמי חשוביהם היה כל הזהב הזה:

To memorialize the great salvation, seeing how great their forces were, such that the rings of their most important people included this much gold.

4. Rabbi Avraham, son of the Rambam, Responsum 17

גדעון לא עשה האפוד שיהיה עבודה זרה ויעבדו לו, אלא שיהיה לעצמו זכרון בתוך ישראל. והיה זה משגה ממנו, שגיאאות מי יבין. ואירע על ידו המכשול הגדול בעבודת מי שעבד לו מישראל, ואם כי לא היה מתכוון לכך.

Gidon did not make the *ephod* to be an idol and have people worship it, but to be his memorial in Israel. This was his error; "Who can understand error?" And it led to a great stumbling block [for Gidon] in that some of Israel worshipped it, although he had not intended it.

5. Abarbanel to Shoftim 8:26-27

והנה שאל גדעון זה לאיש ישראל כפי מה שאחשוב לא להמדתו... רצה שיתנו כל אחד נזם זהב להיותו המחובר אל הפה, ולעשות ממנו אפוד (והיא חגורה או מלבוש זהב) שילבוש לכבודו ולאות מעלתו ויצג אותו בעירו לזכר תשועותיו... וגם כדי שלא תשכח מפי זרעו שישראל נדרו ושלמו להיות גדעון ובניו מושלים עליהם, ולכן עשה הלבוש יורה על הממשלה עשוי מכלי הזהב ההולך על הפה, זכר למה שדברו בני ישראל בפיהם... והיה א"כ מאשמת גדעון שלא שם בטחונו באלקים וחשב באותו דרך להמשיל בניו, וממנו נמשך מה שנמשך...

Gidon asked the Israelites for this, as I see it, not out of desire... But he wanted each one to give a gold ring [nose-ring?], as this is something connected to the mouth, and to make it into an *ephod* (a belt, or golden garment) to wear for his honour and a sign of his stature, and to display in his city to memorialize his salvations... And so that his seed would never forget that Israel had vowed and paid for Gidon and his sons to rule over them. Therefore he made the garment, indicating authority, of a gold implement which is near the mouth, to remember that Israel said with their mouths... And if so, this was Gidon's fault for not trusting in Gd and thinking that through this he would give his children authority. And what developed from this developed...

6. Midrash, Bereishit Rabbah 44:20

ג' הם שנאמר בהם "בשיבה טובה", אברהם היה שוה לו, דוד שוה לו, גדעון לא שוה לו, למה? "ויעש אותו לאפוד" לעבודת כוכבים.

The Torah mentions "good old age" for 3 people: Avraham and it was appropriate for him, David and it was appropriate for him, and Gideon but it was not appropriate for him. Why? Because "Gidon made it into an *ephod*" for idolatry.

7. Abarbanel to Shoftim 8:27

מה שאמר "ויזנו כל ישראל אחריו" אינו בימי גדעון ולא שעשה גדעון האפוד לעבוד ע"ז (חלילה לו מעשות כדבר הזה), אבל הוא עשאו לזכרון תשועותיו ודברי ישראל עליו ונפלאות הקל ית', ואחרי מותו לקחו ישראל הדבר והעתיקוהו לכוונה אחרת רעה...

When it said, "And all Israel strayed after it", this is not in Gidon's time, and Gidon did not make the *ephod* to serve idols (it would be a desecration to do such a thing), but he made it to memorialize his salvations, and what Israel had said about him, and the wonders of Gd. After he died, Israel took it and shifted it to another, bad purpose...

8:29-35 The end: Return to Midian

8. Metzudat David to Shoftim 8:29

לא טרח הרבה בהנהגת העם כי ישב בביתו במנוחה ולזה הרבה נשים ובנים:

He did not work hard at leading the nation; he sat at home at rest, and thus he increased wives and children.

9. Ralbag to Shoftim 10:4, Lesson #18

שאינן ראוי לאדם שיהיה נמשך לתאות המשגל, הלא תראה כי גדעון לקח פילגש עם היות לו נשים רבות, והיה זה סבה להמתת בניו שהיו לו מנשיו כי בן הפילגש המיתם:

He should not be drawn after desire for relations; you see that Gidon took a concubine even though he had many wives, and this led to the murder of his sons from his wives. The son of the concubine killed them.

10. Abarbanel to Shoftim 8:23

והנה נכתב הספור הזה להודיענו רשעת בני ישראל שאמרו לגדעון משול בנו גם אתה גם בנך וגו', ועוד מעט הרגו כל בניו לפי הרב והמליכו את אבימלך בן אמתו...

This story is recorded to teach us of the Jews' wickedness. They said to Gidon, "Rule over us, you and your son, etc." and in a little while they killed his sons by the sword and coronated Avimelech, son of his maid...

11. Radak to Shoftim 8:35

די היה באחד אלא שמנהג הלשון כן במקומות לרוב ההודעה וכן "בית לחם אפרתה":

One would have sufficed, but this is the linguistic style in places, increasing the information, like "Beit Lechem Efratah".

12. Malbim to Shoftim 8:34-35

בתשועה זו היה ענין נסיי אלקי והיה ראוי לזכור את ד', והם לא זכרו את ד' כי יחסוהו לענין טבעי ולגבורת גדעון. וא"כ היה להם לזכור את גדעון ככל הטובה וכו', והם שלמו רעה תחת טובה כמו שיבא בסמוך. וכפל "בית ירובעל גדעון", שלא עשו חסד עם גדעון מצד שהוא בית ירובעל, שיש לו מריבה עם הבעל, והם החלו לזבוה אל הבעל אחרי מותו:

This salvation was a Divine miracle and they should have remembered Gd. They did not remember Gd, attributing this to natural means and Gidon's might. But if so, then they should have remembered Gidon, according to all of the good, etc., but they paid him bad for good, as we will see soon. And it doubled, "The house of Yerubaal Gidon," because they did not act generously with Gidon since it was the house of Yerubaal, who fought Baal. They began to sacrifice to Baal after his death.

Introducing Chapter 9

13. Outline

- 9:1-5 The Bloody Beginning
- 9:6-21 Yotam's Curse
- 9:22-29 Gaal's Rebellion
- 9:30-41 Gaal's Demise
- 9:42-49 Punishment
- 9:50-57 The Bloody End

14. Don Isaac Abarbanel, Introduction to Shoftim, pg. 95

וזכור תזכור גם כן שלא היה בכל השופטים האלה איש ריב ואיש מדון לאלקים ולא עובד ע"ז, וכלם היו אנשים צדיקים וטובים, זולתי אבימלך שהרג אחיו להשתרר על ישראל, וגם זה עשה קודם היותו שופט.

And remember well, too, that none of these judges were men of quarrels and disputes with G-d, or idolaters. All of them were righteous and good men, other than Avimelech, who killed his brothers in order to rule over Israel – but he did that before becoming a judge.